

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Навчально-науковий інститут бізнесу і менеджменту

Кафедра економіки і маркетингу

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Ректор

_____ Олена КАРАМАН
«.....» ..... 2024 року

ПРОГРАМА

**фахового вступного випробування для вступу на навчання
за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти
зі спеціальності 051 «Економіка»
на основі здобутих рівнів вищої освіти бакалавра та магістра**

Полтава – 2024

ЗМІСТ

I. Загальні положення	3
II. Організаційно-методичні рекомендації	3
III. Перелік питань з окремих дисциплін підготовки для вступних випробувань.....	4
IV. Приклад тестових завдань	6
V. Перелік рекомендованої літератури.....	6

I. Загальні положення

Програма вступних випробувань з циклу професійно-орієнтованих дисциплін для вступу за ступенем доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та гуманітарні науки» є засобом перевірки якості теоретичної та практичної підготовки магістрів.

Мета програми полягає у методичному, дидактичному та організаційно-координуючому забезпеченні вступного випробування; сприянні повному розкриттю їх знань, умінь, комунікативних навичок, здібностей автономії та відповідальності; об'єктивному й прозорому оцінюванню отриманих знань здобувачів.

Для програми вступних випробувань включені питання з нормативних фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін навчальних планів бакалаврів і магістрів, а саме «Підприємництво та бізнес-планування», «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків», «Економіка територіальних громад», «Міжнародний бізнес», «Управління проєктами» та інші. Це дозволить перевірити знання, виявити вміння здобувачів самостійно їх поповнювати, орієнтуватись у швидкоплинності наукової інформації з економіки підприємства, регіону та держави, вміти на практиці використовувати набуті знання та навички й показати високу професійну підготовленість для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії.

II. Організаційно-методичні рекомендації.

Комплексне вступне випробування проводиться з метою визначення вступників, які досягли відповідного професійного рівня та отримали необхідні знання для подальшої освітньо-наукової діяльності в сфері економіки.

Під час випробування абітурієнт повинен знати:

- понятійно-термінологічний апарат з базових і професійно-орієнтованих дисциплін циклу фундаментальної та соціально-економічної підготовки;
- об'єкт, предмет й методи економіки як наукової дисципліни та сфери практичної діяльності людини;
- законодавство України, державні стандарти, інші нормативні методичні та методичні документи із стратегічного забезпечення управління економічними процесами на мікро та макrorівнях;
- особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави;
- моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки у сучасних умовах.

Під час випробування абітурієнт повинен уміти:

- оперувати науковою термінологією з економіки, пояснювати концепції мікро- та макроекономіки;
- застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач;
- виокремлювати особливості функціонування економічних систем;
- аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин;
- визначати особливості створення та діяльності підприємств у виробничій і торгівельній сферах, сферах послуг, консалтингу й ІТ з урахуванням тенденцій розвитку певного регіону.

Вступне випробування передбачає перевірку знань, умінь та навичок з професійно-орієнтованих економічних дисциплін.

На виконання тесту відведено 60 хвилин.

Оцінка за вступне випробування виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання. Мінімальна кількість набраних балів складає 140.

III. Перелік питань та список літератури з окремих дисциплін підготовки для вступних випробувань.

1. Теорії підприємств і основи підприємництва.
2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми.
3. Структура та управління підприємствами.
4. Ринок і продукція.
5. Планування діяльності підприємства.
6. Капітал підприємства.
7. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.
8. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства.
9. Організація виробництва і забезпечення якості продукції.
10. Витрати на виробництво та реалізацію продукції.
11. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.
12. Розвиток підприємства: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація.
13. Підприємництва і основні засади його розвитку в Україні.
14. Правове забезпечення й державна підтримка підприємництва в Україні.
15. Види і характеристика підприємницьких суб'єктів в Україні.
16. Оподаткування підприємницької діяльності в Україні.
17. Установчі документи й загальний порядок створення суб'єктів підприємництва в Україні.
18. Інфраструктура підприємництва.
19. Започаткування власної підприємницької справи.
20. Основи бізнес-планування та формування бізнес-ідеї.
21. Сутнісна характеристика господарських рішень.
22. Особливості прийняття рішень господарської діяльності.

23. Методичні основи підготовки господарських рішень.
24. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання їх ефективності.
25. Прогнозування та аналіз господарських рішень.
26. Критерії прийняття рішень за умов ризику.
27. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень.
28. Обґрунтування фінансових та інвестиційних рішень за умов ризику.
29. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків.
30. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків.
31. Напрями і методи регулювання та зниження ступеня ризику.
32. Мале підприємництво: сутність і значення.
33. Регулювання й державна підтримка підприємницької діяльності.
34. Фінансово-кредитна основа функціонування підприємств малого бізнесу.
35. Податкова політика держави та її вплив на розвиток малого бізнесу.
36. Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування малого підприємства.
37. Організація та оплата праці в малому бізнесі.
38. Капітал малого підприємства.
39. Інвестиційно-інноваційна діяльність суб'єкта малого підприємництва.
40. Економічна ефективність функціонування малого підприємства.
41. Бізнес-планування та ризику у діяльності малого підприємства.
42. Реформування адміністративно-територіального устрою України.
43. Роль територіальних громад у забезпеченні місцевого економічного розвитку.
44. Стратегічний план розвитку громади.
45. Особливості формування бюджетів об'єднаних територіальних громад.
46. Залучення громадськості об'єднаних територіальних громад до бюджетного процесу.
47. Використання місцевих бюджетів об'єднаних територіальних громад.
48. Управління активами в об'єднаних територіальних громадах.
49. Впровадження інвестиційних інструментів як передумова економічного зростання ОТГ.
50. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.
51. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
52. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
53. Зміст та структура зовнішньоекономічних контрактів.

54. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.
55. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.
56. Функціонування підприємств з іноземним капіталом.
57. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування.
58. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
59. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку.
60. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

IV. Приклад тестових завдань.

Тест 1. Принцип господарської самостійності передбачає, що:

- а) підприємство незалежно від організаційно-правової форми господарювання визначає власну економічну діяльність і напрями використання вкладень капіталу з метою отримання прибутку;
- б) підприємство забезпечує достатній рівень рентабельності;
- в) підприємство має певну систему відповідальності за результати економічної діяльності;
- г) підприємство повинно отримувати прибуток від економічної діяльності, який буде забезпечувати фінансову стійкість.

Тест 2. Метод, що дозволяє встановити наявність або відсутність зв'язку, характер залежності між певними чинниками:

- а) індексний метод;
- б) метод ланцюгових підстановок;
- в) кореляційний метод;
- г) метод угруповань.

V. Перелік рекомендованої літератури

1. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 10 травня 2022 р. № 424.
2. Бізнес-планування та управління проектами: навчальний посібник / П. Г. Ільчук, Р. В. Фещур, А. І. Якимів, І. В. Когут, Г. Й. Лучко, Д. І. Скворцов, С. В. Шишковський; за ред. П. Г. Ільчука Львів, 2020. 215 с. URL: <https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2019/11/Bizne-planuvannia-ta-upravlinnia-proektamy.pdf>.
3. Брітченко І.Г., Смерічевський, О.В. Ахунзянов, Т.М. Банасько С.Ф. та ін. Закономірності і перспективи розвитку малого підприємництва в структурі національної інноваційної системи України. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 224 с.
4. Должанський І.З, Загорна Т.О. Бізнес-план. Технологія розробки. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 384 с. URL: <http://surl.li/qwxtb>.

5. Камишнікова Е. В., Маматова Л. Ш. Економіка підприємства: курс лекцій з дисципліни «Економіка підприємства» для студентів спеціальностей 051 «Економіка підприємства», 075 «Маркетинг», 072 «Фінанси і кредит», 071 «Облік і аудит» усіх форм навчання, Маріуполь, 2017. 205 с. URL: <http://umm.pstu.edu/handle/123456789/12321>.
6. Науково-методичні засади підприємництва та бізнес-планування: навч. посіб. / Б. Глінковська-Краузе (B. Glinkowska-Krauze), А.М. Колосов, В.А. Чеботарьов та ін. ; за заг. ред. А.М. Колосова і В.А. Чеботарьова. Старобільськ: Держ. закл. «Луган. нац. н-т імені Тараса Шевченка», 2019. 272 с. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/54158>.
7. Ткаченко А.М., Дідченко О.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ. Дніпро: ДВНЗ УДХТУ, 2017. 353 с.
8. Чеботарьов Є.В. Підприємництво та бізнес-культура: методичні рекомендації до самостійного вивчення дисципліни та підготовки курсової роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 «Економіка». Старобільськ: ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2021. 48 с.
9. Krugman Paul R., Maurice Obstfeld, Marc Melitz. International Economics: Theory and Policy, 11th Edition, 2018.